

Słowacja

Notatka informacyjna

Gospodarka Słowacji

Gospodarka Słowacji znajduje się w fazie intensywnego rozwoju. W ciągu ostatnich 5 lat, realny dochód *per capita* wzrastał w tempie ok. 3% rocznie, wspierany silną dynamiką tworzenia miejsc pracy, wzrostem płac oraz rosnącą akcją kredytową. Według wstępnych danych w **2019 r. PKB wzrósł o 2,4%**. Głównymi filarami wzrostu były konsumpcja gospodarstw domowych oraz inwestycje prywatne i publiczne.

Pandemia koronawirusa w znaczący sposób wpłynęła na sytuację gospodarczą Czech. Według wrześniowej prognozy słowackiego Ministerstwa Finansów **spadek PKB w 2020 r. wyniesie 6,7%**. Silne spowolnienie gospodarcze w pierwszej połowie roku było wynikiem słabego popytu krajowego i zagranicznego. Największe spadki w produkcji przemysłowej odnotowano w drugim kwartale. Ministerstwo przewiduje, że tegoroczne wyniki gospodarcze mogą być lepsze niż wcześniej prognozowano (w czerwcu spodziewano się rocznego spadku PKB o 9,8%). Pierwszym powodem jest dotychczas bardziej odporny rynek pracy, który hamował spadek konsumpcji gospodarstw domowych i sprzedaży detalicznej. Drugim powodem jest szybsze ożywienie popytu zagranicznego, który już w czerwcu pozytywnie wpłynął na słowacki eksport.

Po tegorocznym spadku, w 2021 oczekuje się ożywienia gospodarczego. **PKB ma zwiększyć się o 5,5%**, głównie dzięki wzrostowi konsumpcji gospodarstw domowych i popytu zagranicznego. W finansach publicznych zakładana jest redukcja deficytu strukturalnego o 0,5% PKB w latach 2022-2023. Przyczyni się to w niewielkim stopniu do spowolnienia wzrostu gospodarczego, który w **2022 r. ma wynieść 2,4%**.

Dane makroekonomiczne

Wskaźnik	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 prognoza
PKB w mld euro (c.bieżące)	76,1	78,9	81,2	84,9	89,5	94,2	89,6
PKB (wzrost w %. c. stałe)	2,8	3,9	3,3	3,4	4,1	2,4	-6,7
PKB na 1 mieszk.(tys. EUR)	14,0	14,6	14,9	15,6	bd.	bd.	
Saldo budżetu państwa (w % PKB)	-2,9	-2,6	-2,2	-0,8	-0,7	-1,35	-7,9
Dług publiczny (w % PKB)	53,5	52,2	51,8	50,9	48,9	48,5	62,5
Inflacja (w %)	-0,1	-0,3	-0,5	1,4	2,5	2,7	1,9
Stopa bezrobocia(w %) -	13,2	11,5	9,7	8,1	6,5	5,8	6,8

ILO							
Eksport (w mld euro)	64,7	67,7	70,0	74,8	79,9	80,5	-9,3%*
Import (w mld euro)	60,0	64,4	66,4	71,7	77,4	79,4	-7,9%*
Przeciętne wynagrodzenie miesięczne (EUR)	858	883	912	954	1013	1092	2,6%*

Dane: Urząd Statystyczny Słowacji, Ministerstwo Finansów SK, *- wzrost w %

Filarem słowackiej gospodarki jest przemysł motoryzacyjny - zakłady Volkswagen (region bratysławski), KIA (region żyliński), PSA Peugeot Citroen (region trnawski) i Jaguar Land Rover (region nitrzański). Udział tej branży w przemyśle Słowacji wynosi 46,8%, a w eksporcie 35%. W 2019 r. na Słowacji wyprodukowano ponad 1,1 mln aut osobowych. Słowacja jest największym na świecie producentem samochodów osobowych per capita. Duże znaczenie mają również: przemysł elektrotechniczny i elektroniczny - Siemens (region bratysławski), Samsung, Foxconn (region nitrzański oraz trnawski), przemysł chemiczny (rafineria Slovnaft/MOL w regionie bratysławskim), metalurgiczny (US Steel w regionie koszyckim) oraz elektroenergetyka (Slovenské elektrárne / ENEL).

W 2019 r. słowacki eksport wzrósł o 1,7% i osiągnął wartość prawie 80,5 mld EUR. Natomiast import wyniósł ponad 79 mld EUR i wzrósł o 3,3%. Najważniejsze produkty eksportowe to pojazdy i inne środki transportu (32,9%) oraz maszyny, urządzenia i elektronika (30,7%). 85% słowackiego eksportu trafia do krajów Unii Europejskiej. Najwięcej towarów jest wysyłanych do Niemiec (20,7%), Republiki Czeskiej (11,5%) i do Polski (7,7%). Następne w kolejności są: Węgry (6,6%), Francja (6,3%), Austria (6,1%), Włochy (6,0%) oraz Wielka Brytania (4,7%). Niemcy są też niekwestionowanym liderem słowackiego importu (16,9%). Drugie miejsce zajmują Czechy (10,4%), kolejne Chiny (7,4%), Korea Południowa (5,7%) oraz Polska (5,4%).

Polsko-Słowacka współpraca handlowa

Słowacja jest ważnym partnerem gospodarczym Polski. W 2019 r. zajęła 11 miejsce w polskim eksporcie (udział 2,6%) oraz 14 miejsce w imporcie (udział 1,8%). Najważniejsze grupy towarowe w polskim eksporcie na Słowację to: wyroby przemysłu elektromaszynowego - prawie 34% udziału, wyroby metalurgiczne – ponad 13%, wyroby przemysłu chemicznego – prawie 14%, artykuły rolno-spożywcze – 12,%, produkty mineralne - ok. 6%. Największe grupy towarowe w polskim imporcie to: wyroby przemysłu elektromaszynowego - ponad 41% udziału, wyroby metalurgiczne – ponad 22%, wyroby przemysłu chemicznego – 12,5%, art. rolno-spożywcze – ok. 8% oraz produkty mineralne – prawie 5%.

W pierwszych siedmiu miesiącach 2020 r. odnotowano praktycznie równomierny spadek zarówno w eksporcie, jak i imporcie ze Słowacji (10-12%). Najbardziej spadł eksport, wyrobów przemysłu elektromaszynowego, obejmujący produkty sektora motoryzacyjnego (-18,7), wyrobów mineralnych (-32,7%) oraz wyrobów przemysłu drzewno-papierniczego (-11,9). Pomimo ogólnego zmniejszenia się eksportu zanotowano wzrost w wywozie artykułów przemysłu lekkiego (1,5%). W imporcie największe spadki dotyczyły wyrobów przemysłu metalurgicznego (-21,8%), wzrost natomiast import wyrobów ceramicznych (25,6%) oraz wyrobów przemysłu lekkiego (3,1%).

Polsko-słowacka wymiana handlowa

	2015	2016	2017	2018	2019	Dynamika 2019 2018	I-VII 2019	I-VII 2020	Dynamika I-VII 2020 I-VII 2019
Eksport	4,61	4,56	5,19	5,69	6,15	106,1%	3,60	3,17	88,0%
Import	3,22	3,62	3,70	3,99	4,20	102,0%	2,49	2,26	90,9%
Obroty	7,83	8,18	8,89	9,68	10,35	104,4%	6,09	5,43	89,2%
Saldo	1,38	0,94	1,49	1,70	1,95	x	1,11	0,91	x

Dane: GUS (mld EUR)

Polsko-Słowacka współpraca inwestycyjna

Inwestycje (według stanu na koniec 2019 r. w mln EUR)

	Akcje i udziały kapitałowe	Instrumenty dłużne netto	Ogółem FDI
Inwestycje PL w SK	518,9	90,1	608,9
Inwestycje SK w PL	324,9	189,6	514,5

Polskie inwestycje na Słowacji związane są głównie z dystrybucją towarów rynkowych (materiały budowlane, meble, artykuły rolno-spożywcze, tekstylia, obuwie, sprzęt gospodarstwa domowego) oraz z branżą samochodową. Największe polskie inwestycje dotyczą produkcji i dystrybucji napojów (Maspex Wadowice) oraz usług doradztwa komputerowego i sprzedaży oprogramowania (Asseco Poland, Comarch), jak też dystrybucji materiałów budowlanych i artykułów wyposażenia wnętrz (Merkury Market). Ponadto firma Black Red White zakupiła większościowy pakiet akcji spółki Luto a.s. z siedzibą w Koszycach – właściciela sieci salonów meblowych Mega Nabytok. Ważnym polskim inwestorem na rynku słowackim jest firma CCC, która posiada na Słowacji 53 sklepy z obuwem. Wzrasta liczba firm polskich działających na Słowacji. Według danych spółki Bisnode w maju 2018 r. funkcjonowało w tym kraju 1772 spółek z kapitałem polskim. Na koniec 2017 r. spółek takich było 1658, a rok wcześniej 1553. Wiosną 2019 r. PKN Orlen utworzył na Słowacji (miejscowość Malacky, ok. 40 km na północ od Bratysławy) pierwszą stację benzynową pod marką Benzina. Do końca 2019 roku utworzono kolejnych 10 stacji, docelowo ma ich być 50. Benzina to marka stacji paliwowych czeskiego Unipetrolu, w którym PKN Orlen posiada 100% akcji.

Według danych GUS, na koniec 2018 r. w Polsce funkcjonowało 158 podmiotów z kapitałem słowackim. Wśród najważniejszych inwestorów słowackich w Polsce należy wymienić: HB Reavis (firma deweloperska, która realizuje projekt Varso Place w Warszawie), Eset (technologie IT) oraz J&T (private equity) inwestującą głównie w branży turystycznej.

Potencjalne dziedziny współpracy

Perspektywiczna jest nadal współpraca w dziedzinie energetyki, w przemyśle motoryzacyjnym, budownictwie, obszarze nowoczesnych technologii, w przemyśle rolno-spożywczym.